יום טוב שני יתעסקו בו ישראל. וכגילה (ד' ו') מסקינן בתר הך מילתא דמר רבינא האידנא דאיכא חברי חיישינן פירוש ולא יתעסקו בו ישראל פן יצוו עליהם חברי לעשות מלאכה ביו"ט כיון שרואין שעושין בשביל מת ומעשה היה והולכו מת חוץ לתחום ביו"ט והלכו אחריו בסוסים להתעסק במת וכעסם ר"מ לא על ההולכים ברגל בלא סוסים ושמע רבי דעמעמו משום דמסיק רבינא האידנא דאיכא חברי ולדידן אע"ג דליכא למיחש יש לאסור כיון דמסיק הכי גם יש לירא פן יצוו החברים להתעסק במלאכתן ולכתוב מה שהם רוצים ונלא להם ר"מ בני בשכר אינם בני תורה בני מליאון (ז) (תוספ הערוך) בני "תורה": **ציצית** חשיבי ולא בטלי. שאינם מבוטלין לפי שחשובים הם בעיניו שדעתו ליתן בטלית ציצית רביעית כך פי' ר"מ: הא לא חשיבי ובטלי על זה סמך רבי להניח בתכלתו לעשות התלויות בו ויש שקוראים בהם בתי שוקים דבטלי דלא חשיבי כולי האי: **מאי** שנא מהא דתניא ס' פי' [וס"ל כרבי יוסי בר' יהודה דאמר מעריבין] לעיל בכ' כל כתבי (דף קיז:):

***תלא** דבשרא כר. לא כפירוש הקונטרס דפי' בשר מליח שתלו ליבשו דהל"ל הא בפרק מפנין דמה שייך הכא ועוד למה מזכיר תלא ועוד מוכח לעיל בפרק מפנין (דף קכחי) דדג מליח נמי חזי לאומלא ועוד דהכא בטלטול חייבי ואמרינן לעיל דרב במוקלה לטלטל סבר לה כר"ש וגרלה כפי' הערוך דמשום תלא נקמיה ובלא בשר תלא תלא דבשרא לא ממחים ושרי לטלטולי ס"ל דגים מחים והוי מוקלה ממחת מיחוים והשתא אתי שפיר בחיסור דתלא כעין כישא דירקא ור' פי' לט דלתלא דבשרא רגיל להיות בו תורת כלי אבל של דגים לא ולא משום מוקלה ממחת מיחוים דלא חייבי שמעתין במוקלה ממחת מיחוים. מ"ר:

אבל אדם יין צלול ומים צלולין לתוך המשמרת בשבת ואינו חושש אבל עכורין לא מיתיבי רבן שמעון בן גמליאל אומר טורד אדם חבית של יין יינה ושמריה ונותן לתוך המשמרת בשבת ואינו חושש תרגמה זעירי לבין הגיתות שנו: [ה]מסננין את היין בסודרין: אמר רב שימי בר חייא [ו]ובלבד שלא יעשה גומא: [ו]ובכפיפה מצרית; אמר רב חייא בר אשי אמר רב [ו]ובלבד שלא יגביה מקרקעיתו של כלי טפח, אמר *רב -דאי *)פרונקא אפלגיה דסובא שרי אכוליה כובא אסור, אמר רב פפא [ז]לא ניהדק אניש (ג) **)ציניתא בפומיה דכוזני דחביתא משום דמיחזי כמשמרת, דבי רב פפא [ח]שאפו שיכרא ממנא למנא (ג) אמר ליה רב אחא מדיפתי לרבינא האיכא ניצוצות? ניצוצות לבי רב פפא לא חשיבי: ונותנין ביצה במסננת: תני יעקב קרחה

*) [עי' תוס' ביצה נב: ד"ה מלמטה למעלה] **) ג"כעכרון בעכר נכח מ' לא נהדק חיטים נכתה לפומה דכוזינתא לפי

לכתחילה להניח בלא הערמה לעבור שם לפני הכל: **מתני'** נותנין מים. בשבת ע"ג שמרים הצתוים במשמרת מבעוד יום: **כדי שיגולו**. שיהו לוגין לוגוז*)אתא היין. מפני הקמחים שקורים יינ"ש: **בסודרין ובכפיפה מצרים**. הטעוה מלורי דקל: **כפיפה**. סל: **ונותנין ביצה במסננת**. שהחרדל נתון בה להסתנן וקולמת את הפסולת ולא הביצה החלמון שלה טופף ומסתנן עמו והוה ליה לחרדל למרלה והחלבון שהוא קשור נשאר למעלה, ורבינו הלוי פירש סיטנה של ביצה לתוך תבשיל היא ולא לתוך חרדל ובמסננת של חרדל הוא דשרי משום שיעור ויורד לתוך הקערה שהוא כלי שני ומחלבן התבשיל: **מיטולין**. פושו"ן: **גנין**. גדול מכוס וקטן מחביות: **גמ' טורד**. מערבב: **בין בגתום שנו**. שכל הייינות עכורין ושוקין אותן בשמרייסם הלכך אין תיקון דבלאו הכי משתתי: **שלא יעשה גומא**. הכפיפה מקרקעית (ד) כלי התחתון עפה כמדת אהל: **פרונקא**. בגד שטומחין על גיגית יין לכשהה: **אפלגא דכובא שרי**. דלאו אוהלא הוי: **לא ניסדק מיגיה כפומא דכוזני דחביתא**. כלי חרס קטן שמערין בו יין מחבית לא יתן בפיו קטן וקטמים בחזקה לפי שאין לך מסננת גדולה מזו: **שפו שיכרא**. כל היכא דתני לשון שפוי, בגתת הוא, והפסולת נשאר בשולי הכלי: **ונפיכא ניגונים**. קטנות הנשופות באחרונה מתוך הפסולת שקורין ברייש"ן והנמו מוכחן דברורא הוא: **ניגונים** כי רב פפא לא חשיבי. (ה) (שאלונים) ומטיל לשכר היה כדאמרינן בבבא מציעא (דף סה:) ובפסחים (דף קיגי) הלכך אינו מקפיד לניגונים כל כך וכשמגיע לניגונים משליך הן ופסולתן לתוך ותחילה שפייתן (ו)(מן)הפסולת ניכר(לאו בורר הוא: לפי

*) כאן יש עכונו דברים ע"י חסרון נקודות המבדילות וע"ל כדי שיגולו. שיהיו גולוגין לוגוז: אתא היין. מפני הקמחים וכו'. ועי' פירש"י לבריש"ף

ולא ידענא אי מלפניה אי מלאחריה ואתו לקמיה דרבי יוחנן ואמר להו יתעסקו ביה עממין *ואמר רבא *מת ב"י ראשון יתעסקו בו עממין [ב]ביום טוב שני יתעסקו בו ישראל ואפילו ביו"ט שני של ראש השנה מה שאין כן בביצה? לפי שאינן בני תורה: א"ר אבין בר רב הונא אמר רב חמא בר גוריא [ג]מתעטף אדם בכילה ובכסבסיה ויוצא לרה"ר בשבת ואינו חושש, מ"ש מדרב הונא *דאמר רב הונא אמר רב [ד]היוצא בטלית שאינה מצוייצת כהילכתה בשבת חייב דמאת ציצית לגבי טלית חשיבי ולא בטלי, הני לא חשיבי ובטלי, אמר (ה) רבה בר רב הונא [ו]מערים אדם על המשמרת ביו"ט לתלות בה רמונים ותולה בה שמרים אמר רב אשי [ז]הוא דתלה בה רמונים שמרים דתנא *מטילין שכר במועד לצורך המועד, שלא לצורך המועד אסור אחד שכר תמרים ואחד שכר שעורים; אע"פ שיש להן ישן מערים ושותה מן החדש: [ח]אם לא מוכחא מילתא תבא מוכחא מילתא, אמרו ליה רבנן לרב אשי חזי מר האי צורבא מרבנן ורב הונא ב"ר חיון שמיה ואמרי לה רב הונא בר' חלון שמיה דישקל בראי דתומא ומנח בבראי דדנא ואמר לאצנועיה קמיכוינא, ואיזל [ט]נאים במבראי ועבר להך גיסא ואייר פירי ואמר אנא למינס קמיכוינא, אמר להו הערמה קאמרת, הערמה בדרבנן היא וצורבא מרבנן לא אתי למעבד לבתחילה: **מתני' [י]נותנין מים ע"ג השמרים בשביל שיצולו [יא]ומסננין את היין [א] בסודרין *ובכפיפה מצרית *[יב]ונותנין ביצה במסננת של חרדל ועושין אגומלין בשבת, ר' יהודה אומר: בשבת [יג]ביו"ט בלגין, ובמועד בחבית רבי צדוק אומר הכל לפי האורחין: **גמ'** *אמר זעירי נותן אדם עכורין לא מיתיבי רבן שמעון בן גמליאל אומר טורד אדם חבית של יין יינה ושמריה ונותן לתוך המשמרת בשבת ואינו חושש אבל הגיתות שנו: [ה]מסננין את היין בסודרין: אמר רב שימי בר חייא [ו]ובלבד שלא יעשה גומא: [ו]ובכפיפה מצרית; אמר רב חייא בר אשי אמר רב [ו]ובלבד שלא יגביה מקרקעיתו של כלי טפח, אמר *רב -דאי *)פרונקא אפלגיה דסובא שרי אכוליה כובא אסור, אמר רב פפא [ז]לא ניהדק אניש (ג) **)ציניתא בפומיה דכוזני דחביתא משום דמיחזי כמשמרת, דבי רב פפא [ח]שאפו שיכרא ממנא למנא (ג) אמר ליה רב אחא מדיפתי לרבינא האיכא ניצוצות? ניצוצות לבי רב פפא לא חשיבי: ונותנין ביצה במסננת: תני יעקב קרחה**

*) [עי' תוס' ביצה נב: ד"ה מלמטה למעלה] **) ג"כעכרון בעכר נכח מ' לא נהדק חיטים נכתה לפומה דכוזינתא לפי

לכתחילה להניח בלא הערמה לעבור שם לפני הכל: **מתני'** נותנין מים. בשבת ע"ג שמרים הצתוים במשמרת מבעוד יום: **כדי שיגולו**. שיהו לוגין לוגוז*)אתא היין. מפני הקמחים שקורים יינ"ש: **בסודרין ובכפיפה מצרים**. הטעוה מלורי דקל: **כפיפה**. סל: **ונותנין ביצה במסננת**. שהחרדל נתון בה להסתנן וקולמת את הפסולת ולא הביצה החלמון שלה טופף ומסתנן עמו והוה ליה לחרדל למרלה והחלבון שהוא קשור נשאר למעלה, ורבינו הלוי פירש סיטנה של ביצה לתוך תבשיל היא ולא לתוך חרדל ובמסננת של חרדל הוא דשרי משום שיעור ויורד לתוך הקערה שהוא כלי שני ומחלבן התבשיל: **גמ' טורד**. מערבב: **בין בגתום שנו**. שכל הייינות עכורין ושוקין אותן בשמרייסם הלכך אין תיקון דבלאו הכי משתתי: **שלא יעשה גומא**. מן הסודר בפי הכלי לי עובדא דחול אי נמי אתי לידי סחיטה: **שלא יגביה**. הכפיפה מקרקעית (ד) כלי התחתון עפה כמדת אהל: **פרונקא**. בגד שטומחין על גיגית יין לכשהה: **אפלגא דכובא שרי**. דלאו אוהלא הוי: **לא ניסדק מיגיה כפומא דכוזני דחביתא**. כלי חרס קטן שמערין בו יין מחבית לא יתן בפיו קטן וקטמים בחזקה לפי שאין לך מסננת גדולה מזו: **שפו שיכרא**. כל היכא דתני לשון שפוי, בגתת הוא, והפסולת נשאר בשולי הכלי: **ונפיכא ניגונים**. קטנות הנשופות באחרונה מתוך הפסולת שקורין ברייש"ן והנמו מוכחן דברורא הוא: **ניגונים** כי רב פפא לא חשיבי: (ה)(שאלונים) ומטיל לשכר היה כדאמרינן בבבא מציעא (דף סה:) ובפסחים (דף קיגי) הלכך אינו מקפיד לניגונים כל כך וכשמגיע לניגונים משליך הן ופסולתן לתוך ותחילה שפייתן (ו)(מן)הפסולת ניכר(לאו בורר הוא: לפי

*) כאן יש עכונו דברים ע"י חסרון נקודות המבדילות וע"ל כדי שיגולו. שיהיו גולוגין לוגוז: אתא היין. מפני הקמחים וכו'. ועי' פירש"י לבריש"ף

ולא ידענא אי מלפניה אי מלאחריה ואתו לקמיה דרבי יוחנן ואמר להו יתעסקו ביה עממין *ואמר רבא *מת ב"י ראשון יתעסקו בו עממין [ב]ביום טוב שני יתעסקו בו ישראל ואפילו ביו"ט שני של ראש השנה מה שאין כן בביצה? לפי שאינן בני תורה: א"ר אבין בר רב הונא אמר רב חמא בר גוריא [ג]מתעטף אדם בכילה ובכסבסיה ויוצא לרה"ר בשבת ואינו חושש, מ"ש מדרב הונא *דאמר רב הונא אמר רב [ד]היוצא בטלית שאינה מצוייצת כהילכתה בשבת חייב דמאת ציצית לגבי טלית חשיבי ולא בטלי, הני לא חשיבי ובטלי, אמר (ה) רבה בר רב הונא [ו]מערים אדם על המשמרת ביו"ט לתלות בה רמונים ותולה בה שמרים אמר רב אשי [ז]הוא דתלה בה רמונים שמרים דתנא *מטילין שכר במועד לצורך המועד, שלא לצורך המועד אסור אחד שכר תמרים ואחד שכר שעורים; אע"פ שיש להן ישן מערים ושותה מן החדש: [ח]אם לא מוכחא מילתא תבא מוכחא מילתא, אמרו ליה רבנן לרב אשי חזי מר האי צורבא מרבנן ורב הונא ב"ר חיון שמיה ואמרי לה רב הונא בר' חלון שמיה דישקל בראי דתומא ומנח בבראי דדנא ואמר לאצנועיה קמיכוינא, ואיזל [ט]נאים במבראי ועבר להך גיסא ואייר פירי ואמר אנא למינס קמיכוינא, אמר להו הערמה קאמרת, הערמה בדרבנן היא וצורבא מרבנן לא אתי למעבד לבתחילה: **מתני' [י]נותנין מים ע"ג השמרים בשביל שיצולו [יא]ומסננין את היין [א] בסודרין *ובכפיפה מצרית *[יב]ונותנין ביצה במסננת של חרדל ועושין אגומלין בשבת, ר' יהודה אומר: בשבת [יג]ביו"ט בלגין, ובמועד בחבית רבי צדוק אומר הכל לפי האורחין: **גמ'** *אמר זעירי נותן אדם עכורין לא מיתיבי רבן שמעון בן גמליאל אומר טורד אדם חבית של יין יינה ושמריה ונותן לתוך המשמרת בשבת ואינו חושש אבל הגיתות שנו: [ה]מסננין את היין בסודרין: אמר רב שימי בר חייא [ו]ובלבד שלא יעשה גומא: [ו]ובכפיפה מצרית; אמר רב חייא בר אשי אמר רב [ו]ובלבד שלא יגביה מקרקעיתו של כלי טפח, אמר *רב -דאי *)פרונקא אפלגיה דסובא שרי אכוליה כובא אסור, אמר רב פפא [ז]לא ניהדק אניש (ג) **)ציניתא בפומיה דכוזני דחביתא משום דמיחזי כמשמרת, דבי רב פפא [ח]שאפו שיכרא ממנא למנא (ג) אמר ליה רב אחא מדיפתי לרבינא האיכא ניצוצות? ניצוצות לבי רב פפא לא חשיבי: ונותנין ביצה במסננת: תני יעקב קרחה**

*) [עי' תוס' ביצה נב: ד"ה מלמטה למעלה] **) ג"כעכרון בעכר נכח מ' לא נהדק חיטים נכתה לפומה דכוזינתא לפי

לכתחילה להניח בלא הערמה לעבור שם לפני הכל: **מתני'** נותנין מים. בשבת ע"ג שמרים הצתוים במשמרת מבעוד יום: **כדי שיגולו**. שיהו לוגין לוגוז*)אתא היין. מפני הקמחים שקורים יינ"ש: **בסודרין ובכפיפה מצרים**. הטעוה מלורי דקל: **כפיפה**. סל: **ונותנין ביצה במסננת**. שהחרדל נתון בה להסתנן וקולמת את הפסולת ולא הביצה החלמון שלה טופף ומסתנן עמו והוה ליה לחרדל למרלה והחלבון שהוא קשור נשאר למעלה, ורבינו הלוי פירש סיטנה של ביצה לתוך תבשיל היא ולא לתוך חרדל ובמסננת של חרדל הוא דשרי משום שיעור ויורד לתוך הקערה שהוא כלי שני ומחלבן התבשיל: **גמ' טורד**. מערבב: **בין בגתום שנו**. שכל הייינות עכורין ושוקין אותן בשמרייסם הלכך אין תיקון דבלאו הכי משתתי: **שלא יעשה גומא**. מן הסודר בפי הכלי לי עובדא דחול אי נמי אתי לידי סחיטה: **שלא יגביה**. הכפיפה מקרקעיתו (ד) כלי התחתון עפה כמדת אהל: **פרונקא**. בגד שטומחין על גיגית יין לכשהה: **אפלגא דכובא שרי**. דלאו אוהלא הוי: **לא ניסדק מיגיה כפומא דכוזני דחביתא**. כלי חרס קטן שמערין בו יין מחבית לא יתן בפיו קטן וקטמים בחזקה לפי שאין לך מסננת גדולה מזו: **שפו שיכרא**. כל היכא דתני לשון שפוי, בגתת הוא, והפסולת נשאר בשולי הכלי: **ונפיכא ניגונים**. קטנות הנשופות באחרונה מתוך הפסולת שקורין ברייש"ן והנמו מוכחן דברורא הוא: **ניגונים** כי רב פפא לא חשיבי: (ה)(שאלונים) ומטיל לשכר היה כדאמרינן בבבא מציעא (דף סה:) ובפסחים (דף קיגי) הלכך אינו מקפיד לניגונים כל כך וכשמגיע לניגונים משליך הן ופסולתן לתוך ותחילה שפייתן (ו)(מן)הפסולת ניכר(לאו בורר הוא: לפי

*) כאן יש עכונו דברים ע"י חסרון נקודות המבדילות וע"ל כדי שיגולו. שיהיו גולוגין לוגוז: אתא היין. מפני הקמחים וכו'. ועי' פירש"י לבריש"ף

מסורת השי"ס

הגהות הב"ח

(ה) גמ' לא חשיבי ובטל ר' אמר (רבה) מז"מ ו"כ ס"ל ר"אבין: (ב) שם לא ניסדק אינים

(ביריחמ"ל) מז"מ ו"כ ס"ל בגמרא: (ג) שם ממנא למנא בגמרא ס"ל ר' אמת: (ד) רש"י ד"ס אלא ינגיים וכו' מקרקעיתו של כלי: (ה) ד"ה ניגונים וכו' לא חשיבי אמנם ומטיל לשכר היה: כדאמרי' בב"מ ר"ב ע"ש דף סה דקאמר רב פפא דקאמר אמר ובפסחי' דף קיג קאמרי' תמרי בתלוך לבי סודרא רהוא וכו' אמר רב פפא סודרי ופירש"י שמי לשונות: (ו) בא"דומתלת ספייתן אלין הפסולת ניכר לאו בורר הוא: (ז) תוס' ד"ס יו"ש בני פ' בני מליאון (לוקח סעיר) תל"מ ו"כ כגס"ס סיא:

הגהות הגר"א

[א] בשנה ומסננין את היין. ל"ב לגול כמ"ש בגמ' וקאמר בסודרין לאתוקי מסמרת דגמרא הייג סודר כן פסק כר מנ"ס אבל בסוד כתב דכ"ש במסמרת דמוחר וקאמר סודר דמיס בו אסור מש"ה במסמרת בגמרא ומיס כו' והרשב"א פירש דקאמר סודרין דאפילו עכור מוחר (ועמ"ש רבינו בל"ח סי' סיט): [ב] רש"י כד"ס ומנת בכרחל דלבת כו' והיין יוצא כו'. ל"ב והיין דווקא יוצא (ועמ"ש רבינו בל"ח ס"ס שיד):

רבינו חננאל

לאיסור. חה שאמר מתעסק אדם בכילה וכרסביא ויוצא בה לרה"ר פי' כוסביא הוטין ומשיחות שעליה. הלכה היא דקא מקשינן עלה מדרב הונא דאמר היוצא בטלית שאינה מצוייצת כהלכתה כגון שחלה ציצית בג' כנפי הטלית והניח הרביעית אותן הוטי הציצית כיון שאינה מצוייצת בד' כנפות שלה אינה חשובה ציצית דמצוה. וכרחוטין דעלמא הן חשבון והוצא בה חייב חטאת ופרקינן ציצית לגבי טלית חשיבי ולא בטלי שלב האדם רוצה בקיומן כי בדעתו ש י ת ל ה הרביעית וילבשנה. אבל כוסביא לגבי כילה אינו צריך לתן ובטלי: והא דאמר רבה בר בר חנה, מערים אדם על המשמרת ביו"ט לתלות בה רמונים ותולה בה שמרים אליבא דרבנן שאסורים לתלות ולשמר לכתחלה ואע"פ שהיא אסורה ותוא תחלה לה רמונים כרב אשי ואע"ג דאמרינן מ"ש מטילין שכר במועד וכו' התם בשכר במועד לא מוכחא מלתא חכא במשמרת מוכחא מילתא ולשמר הוא תלה ואם תלה בה רמונים אין ואי לא לא. והא דאמרו ליה לרב אשי

נ"ל

נ"ל

מסנגנת

על רב הונא בר חיון. ואמרי לה בר חילון דהוה שקיל בראי דתומא ומנח בבראי דדנא פי' שהיה נוטל ראש שום ונותנן בנקב של חבית שיוצא ממנו היין ולא היה מסתפק מאותה חבית אלא חבית שבארבר והיה מערים וסותם הנקב בראש השום והיה אומר להצניע ראש השום אני צריך ועוד היה הולך וישן במערבא וכו' אמר להו רב אשי הערמה מדרבנן היא והערמה לכתחלה ת"ח לא עבדי: ונותנין המים על השמרים בשביל שיצלו ואם ועוירי נותן אדם יין צולול ומים צלולין לתוך המשמרת בשבת ואינו חושש אבל עכורין לא. ואם בין הגתות הוא שעדיין היין תוסס ואינו צלול מורד אדם חבית יינה ושמריה בשבת ואינו חושש ואיזלי אליבא דרבנן וליכא דאליג בהא ומסנן את היין בסודרין אמר רב שימי בר חייא ובלבד שלא יעשה גומא. פי' שלא ימשוך קצות הסודר למעלה ויישאר כמו גומא באמצעיתו. ובכפיפה מצרית. ואמרינן משמיה דרב שלא יגביה מקרקעיתו של כלי טפח. שכן מצינו באהלי מועבה שפחה וכל מקום שיש בו חלל טפח כאהל חשוב ואין עושין אהלי עראי לכתחלה בשבת: פראנקא. פי' כסוי בפי הקנקן ויש בו נקבים קטנים. לסנן בו היין כאשר יציקתו בקנקן. אם יהיה זה חכיסוי בחצי פי הכלי אינו מסנן. ואם הוא בכל הפה של כלי הרי הוא כמסננת ונראה כמשמר היין במשמרת: ר"א פרונקא מטלית של בגד שעשאו לכסוי כובא דראמרי' בתחלת בפה מומנין ומ"ש מפרונקא דמר ואמר עוד בע"ז פרק אין מעמידין בהמה בפונדקאות מש ליה חמרא בכובה צייריה בפרונקא פי' נשאר לו יין בכלי קשר פי הכלי בסמרטוטין: לא ניהדוק צבתא בפומא דכוזא משום דמחזי כמשמרת. פי' צבתא בפומא דכוזא טוך הד"ש וכדומה לו והוא מלשון מצאו צבתים או כרוכות וי"א לוף של דקל וכדומה לו: ונותנין ביצה במסננת של חרדל תני יעקב קרחה לפי

גליון השי"ס מתני' ומסננין את היין בסודרין. ע"ל קיח ע"ל תוד"ה הלי מסוכריתא: תוס' ד"ה תלא כו' ושל דגים מחים. ע"ל יט ע"ב תוד"ה מני כרכי.